

LLUÍS FONT DE MORA, CONSELLER D'AGRICULTURA I PESCA

«La dreta fa victimisme dels temes agraris»

Conseller d'Agricultura de la Generalitat valenciana des del 1983, Lluís Font de Mora nega que el País Valencià haja estat el gran sacrificat de la integració en la CEE, tal com proclama la dreta valenciana. El foment del cooperativisme, la potenciació del sindicalisme i la diversificació dels conreus són, per a Font de Mora, les bases per a l'agricultura del futur.

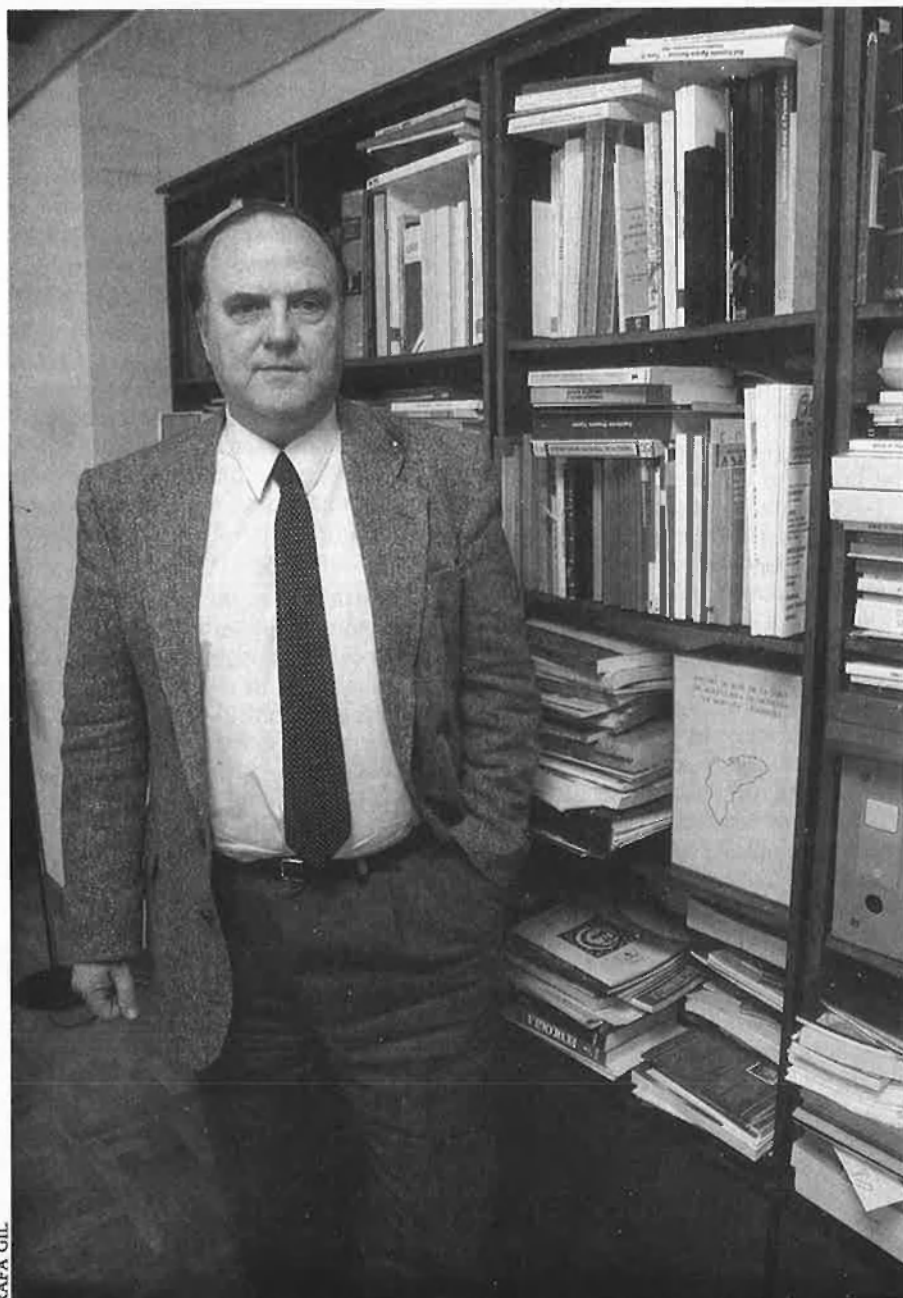
Albert Vicent

La idea generalitzada en el sector agrícola, compartida per cooperatives, sindicats i petits productors, és que tot el procés d'integració en la CEE ha estat perjudicial per al camp valencià, el qual es presenta com un dels grans sacrificats de les negociacions.

—És cert, la gent esperava més i s'ha trobat amb unes condicions d'integració dures, que retarden el benefici. Però, honradament, de benefici, n'hi ha des del primer moment. Al País Valencià hi ha hagut sempre una certa obsessió pel mercat europeu i les forces econòmiques han compartit des d'un principi un sentiment europeu amb traduccions pragmàtiques. Aquesta és una vocació que ve des de Ferran d'Aragó, que ja va desenvolupar una política exterior més europea, diferenciada de la de Castella, sempre més americana.

Si bé la gent ha tingut necessitat d'incorporar-se al mercat europeu, perquè el 70% de la producció es consumia en un mercat sotmès a fórmules proteccionistes, la integració ha hagut de vèncer els interessos dels agricultors sud-europeus i les postures de la dreta europea. Ara, quan el procés ja és irreversible, els comerciants valencians s'han adonat que l'entrada al mercat únic afavoreix el cooperativisme. I tot aquest procés apareix agreujat per un moment en el qual hi ha una crisi de creixement, ja que s'ha apostat d'una manera desmesurada per la taronja. El resultat final: no superen els inconvenients, de moment.

—Però aquesta realitat no ha estat explicada i ha servit d'argument a la dreta valenciana per a criticar l'actual govern.

RAFA GIL

«Limitar la política a la valenciana i a l'himne és un signe de minoria d'edat».

—Efectivament, aquesta realitat ha servit perquè certs grups polítics facin derrotisme, en part per negar l'èxit de l'entrada. Unió Valenciana i els del seu espectre han jugat fort la baça del victimisme, allò de proclamar als quatre vents: «¡Pobres valencians! ¡Espanya ha sacrificat la Regió Valenciana!», etcètera.

El perill d'aquesta actitud és que juga amb els sentiments dels valencians i si no es racionalitzen les postures, es cau en el feixisme. D'Unió Valenciana es poden salvar algunes persones que estan de bona fe en el partit, però també hi havia qui estava de bona fe amb Hitler. Tot aquest sentiment anticatalanista, antitot, no és la defensa dels nostres valors ni dels nostres interessos econòmics, és pura apologia feixista. Per a Unió Valenciana l'important és ser valencià, com per a Fraga ho és ser espanyol, però això és mentida. Limitar la política a la valenciana i a l'himne és un signe de minoria d'edat.

—*¿I què pensa el conseller quan les enquestes atorguen un eurodiputat a Unió Valenciana?*

—Espere que no es faça realitat. Des d'un punt de vista d'egoisme polític caldria pensar que és millor que la dreta es divideisca, però jo pense que és millor tenir una dreta correcta. Una altra cosa seria una dreta nacionalista, tipus PNB o CiU, però Unió Valenciana no té res a veure amb això.

—*Això no obstant, les reivindicacions dels agricultors valencians no han arribat amb força a Brussel·les. La impressió generalitzada és que el govern central, i en concret el comissari Manuel Marín, no ha estat un bon valedor dels interessos valencians.*

—Al País Valencià s'ha originat un cert antieuropeisme que no és bo. Malgrat els problemes existents, el victimisme és exagerat, més quan ara tenim l'ocasió, per primera vegada en la història, de plantejar-nos una certa ordenació i diversificació de la nostra agricultura, precisament gràcies a l'entrada en la CEE.

Quan Marín afirma que les nostres reivindicacions són provincianes, té raó. I el que està fent el comissari, malgrat la manipulació que certa premsa ha fet de la frase, és criticar les postures victimistes. Mentre altres comunitats, com ara Catalunya, han sabut tenir una relació cordial amb el poder central per traure'n profit, ací hem fet victimisme, ens esquinquem les vestidures i no avancem. Sempre hi ha el González Lizondo de torn que fa més mal que bé.

D'altra banda, és difícil saber les dificultats que Marín ha tingut per avançar més, perquè l'oposició per part d'Europa ha estat molt forta i s'han hagut de vèncer fins i tot els interessos del Marroc i el lobby israelià, que domina els negocis europeus i que ha tractat de retardar al màxim els beneficis de la integració. A pesar de tot, des de dins s'ha millorat l'acord inicial. Per exemple, l'últim resultat ha estat l'eliminació del mecanisme complementari dels intercanvis (MCI), que significa la renegociació del tractat. Per tant, no es pot afirmar en absolut que el País Valencià haja estat sacrificat.

—*¿Quina és la transcendència de l'exclusió de cítrics i les hortalisses dels MCI?*

—L'eliminació significa, en primer lloc, donar moral al sector en un moment en què hi ha derrotisme, i a més comporta un precedent per a l'eliminació de problemes en posteriors negociacions. A partir d'ara, el futur de la nostra agricultura està més clar.

—*La CEE prepara en aquests moments un pla de reconversió agrària on es contempla la retirada de productors, una mesura que ja ha provocat les primeres protestes dels sindicats agraris valencians.*

—La política europea afavoreix la vertebració del nostre país en el sentit que hi ha ajudes importants en l'agricultura de muntanya. Des del punt de vista ecològic és necessària la presència humana, i tenir el País Valencià dividit en una zona desertitzada humanament no és convenient.

D'altra banda, un dels nostres grans problemes és que els valencians tenen una vocació de propietari superior a la d'agricultor amb el que això comporta de falta de mà d'obra al camp. Hi ha massa propietaris per al nombre de professionals i, paradoxalment, l'agricultor professional és el que té el futur en la política agrària europea.

—*Una de les conseqüències de la desprofessionalització del sector ha estat l'entrada de mà d'obra estrangera, ¿com es valora aquesta realitat?*

—Efectivament, al nord del nostre país, com abans ha succeït a Catalunya, s'ha produït la implantació de mà d'obra africana. Això no és bo, i no per racisme ni per xenofòbia, sinó perquè és contraproduent desplaçar un poble del seu país. Igualment cal lluitar contra l'eventualitat en el treball agrari. El gran repte nostre és aprofitar la integració en la CEE per a consolidar uns professionals que no estan preparats en el percentatge escaient.

Altrament acabarem amb un camp cultivat per estrangers.

—*La desprofessionalització del camp valencià està molt influïda per l'entrada d'industrials que han decidit fer negoci amb les transformacions de secà en regadiu en unes operacions sobre les quals pesa la sospita de blanquejament de diners negres. ¿Hi ha voluntat política de frenar aquest procés?*

—Nosaltres no hem pogut avançar en el tema legal de la transformació de secà en regadiu tot i ser conscients que és perjudicial un increment desmesurat de la producció cítrica, a més dels problemes que es creen en el tema de l'aigua. És un procés comprensible, perquè el taronger té encara connotacions socials entre els nous rics que identifiquen ser propietaris amb estatus social.

—*Si hi ha voluntat política, ¿a què és degut aquest buit legislatiu?*

—Hi ha encarregat un estudi sobre els aspectes legals de la matèria per a controlar la qüestió, si bé de moment no hi ha marge d'actuació dins de la legalitat. Quant al blanquejament de diners negres, no és de la meua competència encara que em consta que Hi-

senda està treballant sobre aquesta qüestió.

—*¿Quines són les claus per al relleu del camp valencià?*

—En primer lloc, la investigació, que és d'on deriven les opcions de conreus alternatius, tant en temes varietals com d'adaptació. En segon lloc, perfeccionament del cooperativisme, que encara és insuficient si ens comparem amb la resta d'Europa. La cooperativa és la porta d'entrada de la tecnificació i la tecnologia. I en tercer lloc, falta la vertebració sindical del camp.

Però de les tres vies jo destacaria, per la seua importància, les cooperatives, que són la fórmula escaient per a relleuar la professionalització del camp. La cooperativa dona transparència, augmenta les possibilitats al mercat en el manteniment de preus i facilita tot el procés d'industrialització en matèria de suc, conserves i congelats. És evident que nosaltres hem de produir fonamentalment productes en fresc, però les fórmules de comercialització complementàries són tan importants com buscar nous mercats.

—*Precisament, la recent entrevista que vostè ha mantingut amb una dele-*

gació japonesa ha reobert el tema de la recerca de nous mercats. ¿Quines possibilitats n'hi ha?

—La introducció en nous mercats és bàsica i en aquest sentit em sembla excel·lent la creació de Procova (Promoció de la Comunitat Valenciana), amb participació de la Generalitat i les cambres de comerç. Aquesta mesura, cal complementar-la amb l'aplicació de les primes de restitució, perquè els mercats del bloc comunista tenen problemes de capacitat de pagament i de canvi de divises. Pel que fa al Japó, tant aquest país com en qualsevol on es puguen col·locar alguns milers de tones, és interessant per a nosaltres. D'altra banda, encara hi ha zones del mercat interior on es pot augmentar la venda dels nostres productes.

—*¿Quines mesures es pensa adoptar davant el progressiu endeutament dels agricultors més desfavorits?*

—És cert que hi ha zones on l'endeutament és preocupant. Hi ha tota una sèrie de factors que han influït en aquest aspecte: els preus a la baixa han coincidit amb la gelada del 1985, pedregades fortes i inundacions. Tot ple- gat ha incidit en l'endeutament dels

El gran repte nostre és aprofitar la integració en la CEE per a consolidar uns professionals que no estan preparats en el percentatge escaient.

agricultors. Ara, també és cert que s'han donat més facilitats que abans. En el franquisme tot eren paraules, però les ajudes eren menors.

—*Vostè fa incidència en la necessitat que el camp s'articule. En aquests moments els sindicats reclamen eleccions al camp, ¿què poden significar?*

—Jo pense que l'ideal per al camp valencià seria que hi haguera dues organitzacions fortes. En el tema sindical, però, l'afiliació és encara molt reduïda i el moment actual és difícil pel fet que les reivindicacions dels primers temps s'han traslladat a l'àrea professional.

Ara bé, el més ideal seria que hi haguera la Unió de Llaauradors i Ramaders com a organització d'esquerres i alguna organització conservadora, com ara l'AVA o similars. De moment, però, encara estem molt lluny de la normalitat sindical, tot i que l'administració ajuda a potenciar les organitzacions encara que els sindicats pensen que poc. Seria comodíssim no tenir sindicats, però això no seria honrat, malgrat que acceptar-los significa saber que, cada cert temps, demanen el cap del conseller.

—*Dins de tota aquesta relació de forces, el Comitè de Gestió de Cítrics és, una vegada més, marc d'enfrontament d'interessos. ¿Vostè com definiria el comitè ideal?*

—Un comitè ideal ha de ser organisme interprofessional del sector i ha de funcionar com un lobby del sector cítricol dins de la política agrària europea. Ara, cal evitar l'excessiu protagonisme que els comerciants han tingut fins ara i equilibrar-ne la composició per, en temes com la contingentació o els calendaris, els productors no hagen de cedir contínuament.

—*El País Valencià reclama contínuament el transvasament d'aigües de l'Ebre com a mesura per a pal·liar el dèficit hídric. ¿Què faria aquest conseller si el pla hidrològic nacional no contemplara aquest desviament d'aigua?*

—Jo pense que hi ha prou arguments per a pensar que el Pla ho contemplarà. Si s'estudia la situació amb racionalitat i solidaritat, es convindrà que hi ha aigua per a tots, respectant fins i tot el Delta de l'Ebre. Tan sols s'ha de calcular quin és el cabal que es pot desviar durant l'hivern i que és necessari per a la nostra agricultura i altres sectors econòmics □